Příručka pro soukromé uctívání

SHROMÁŽDĚNÍ V EDINBURKU, 24. srpna 1647, Zasedání 10.

AKT o zachovávání Pokynů VALNÉHO SHROMÁŽDĚNÍ pro skryté a soukromé uctívání a vzájemné vzdělávání; a o kázeňském trestání těch, kdo zanedbávají rodinné uctívání.

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ po zralém uvážení schvaluje následující Pravidla a Pokyny k pěstování zbožnosti a k předcházení rozdělení a rozkolu; a ukládá služebníkům Slova a vládnoucím starším v každém sboru, aby zvláště dbali na to, aby tyto Pokyny byly zachovávány a následovány; a rovněž, aby presbyterie a provinční synody zkoumaly a zjišťovaly, zda jsou řečené Pokyny v jejich obvodech náležitě zachovávány; a aby kárali nebo kázeňsky trestali (podle povahy provinění) ty, kdo budou v tom shledáni hodnými pokárání nebo kázeňského trestu. A aby tyto pokyny nebyly u některých učiněny neúčinnými a neužitečnými skrze obvyklé zanedbávání samé podstaty povinnosti rodinného uctívání, Shromáždění dále požaduje a ukládá služebníkům Slova a vládnoucím starším, aby pilně pátrali a zjišťovali, každý ve sborech jim svěřených, zda je mezi nimi nějaká rodina nebo rodiny, které mají ve zvyku zanedbávat tuto nutnou povinnost; a bude-li nějaká taková rodina nalezena, má být hlava rodiny nejprve soukromě napomenuta, aby napravila své pochybení; a setrvá-li v něm, má být vážně a se zármutkem pokárána konzistoří; a bude-li po tomto pokárání shledáno, že rodinné uctívání nadále zanedbává, budiž pro svou zatvrzelost v takovém provinění dočasně vyloučena od večeře Páně a nepřipuštěna k ní, jsouc právem pokládána za nehodnou účasti na ní, dokud se nenapraví.

POKYNY VALNÉHO SHROMÁŽDĚNÍ O SKRYTÉM A SOUKROMÉM UCTÍVÁNÍ A O VZÁJEMNÉM VZDĚLÁVÁNÍ; K PĚSTOVÁNÍ ZBOŽNOSTI, K ZACHOVÁVÁNÍ JEDNOTY A K VYVAROVÁNÍ SE ROZKOLU A ROZDĚLENÍ.

KROMĚ veřejného uctívání ve sborech, milosrdně ustanoveného v této zemi ve veliké čistotě, je účelné a nutné, aby skryté uctívání každé osoby o samotě a soukromé uctívání rodin bylo naléhavě vyžadováno a zavedeno; aby s národní reformací bylo šířeno vyznávání i moc zbožnosti, jak osobní, tak domácí.

I - Náležitá příprava každého jednotlivce

A nejprve, pro skryté uctívání je nanejvýš nutné, aby se každý zvlášť a o samotě oddával modlitbě a rozjímání, jejichž nevýslovný užitek je nejlépe znám těm, kdo se v nich nejvíce cvičí; neboť to je prostředek, jímž se zvláštním způsobem udržuje společenství s Bohem a získává náležitá příprava ke všem ostatním povinnostem:

Proto přísluší nejen pastorům, aby v rámci svých jednotlivých pověření naléhali na osoby všeho druhu, ať plní tuto povinnost ráno a večer i při jiných příležitostech; ale je také povinností hlavy každé rodiny dbát na to, aby jak ona sama, tak i všichni, kdo jsou jí svěřeni, byli v tom denně přičinliví.

II - Řádná cvičení zbožnosti v rodinách

Řádné povinnosti zahrnuté pod cvičení zbožnosti, které má být v rodinách, když se za tím účelem shromáždí, jsou tyto:

Za prvé, modlitba a chvály konané se zvláštním zřetelem jak k veřejnému stavu církve Boží a tohoto království, tak k přítomnému stavu rodiny a každého jejího člena.

Dále čtení Písem s katechezí vedenou prostým způsobem, aby rozum prostších byl lépe uschopněn mít užitek z veřejných

ustanovení a aby byli způsobilejší rozumět Písmům, když jsou čtena; spolu se zbožnými rozhovory směřujícími ke vzdělávání všech členů v nejsvětější víře; a také napomínání a kárání, ze spravedlivých důvodů, ze strany těch, kdo mají v rodině autoritu.

III - Jak mají být čtena Písma svatá

Jako je úkol a úřad vykládat Písma svatá částí povolání služebníka Slova, jejž by si nikdo (ať je jinak jakkoli způsobilý) neměl nikde osobovat, než ten, kdo je k tomu náležitě povolán Bohem a Jeho církví; tak i v každé rodině, kde je někdo, kdo umí číst, mají být Písma svatá rodině běžně čtena; a je chvályhodné, aby poté spolu rozmlouvali a formou rozhovoru učinili nějaký dobrý užitek z toho, co bylo čteno a slyšeno.

Tak například, je-li ve čteném slově kárán nějaký hřích, lze toho užít k tomu, aby celá rodina byla vůči němu obezřetná a ostražitá; nebo je-li v té části Písma, která se čte, hrozeno nějakým soudem, nebo je zmíněno, že byl uvalen, lze toho užít k tomu, aby se celá rodina bála, aby na ni nedopadl týž nebo horší soud, nebude-li se mít na pozoru před hříchem, který jej způsobil: a konečně, je-li požadována nějaká povinnost nebo je v zaslíbení předložena útěcha, lze toho užít k tomu, aby se povzbudili užívat Krista k síle, jež by je uschopnila ke konání přikázané povinnosti, a aby si přivlastnili nabízenou útěchu.

V tom všem má mít hlavní slovo hlava rodiny; a kterýkoli člen rodiny může předložit otázku nebo pochybnost k vyřešení.

IV - Řádné konání rodinného uctívání

Hlava rodiny má dbát na to, aby se nikdo z rodiny nevyhýbal žádné části rodinného uctívání: a jelikož řádné konání všech částí rodinného uctívání náleží po právu hlavě rodiny, má služebník Slova povzbuzovat ty, kdo jsou líní, a cvičit ty, kdo jsou slabí, aby

byli způsobilí k těmto cvičením; přičemž osobám vyššího stavu je vždy volno chovat u sebe někoho, koho presbyterie schválila k vykonávání rodinného cvičení.

A v jiných rodinách, kde je hlava rodiny nezpůsobilá, může být v té službě užit někdo jiný, kdo v rodině trvale bydlí a je schválen služebníkem Slova a konzistoří; v čemž mají být služebník Slova a konzistoř odpovědni presbyterii.

A je-li služebník Slova přiveden Boží prozřetelností do kterékoli rodiny, je nutné, aby nikdy nesvolával k uctívání jen část rodiny, vylučuje ostatní, kromě ojedinělých případů týkajících se zvláště těchto osob, které (podle křesťanské opatrnosti) nemusí nebo nemají být sdělovány druhým.

V - Falešná povolání

Ať není trpěno, aby žádný zahaleč, který nemá určité povolání, ani tulák pod záminkou povolání konal uctívání v rodinách, jim či pro ně; jelikož osoby poskvrněné bludy nebo usilující o rozdělení mohou být hotovy (tímto způsobem) vkrádat se do domů a vést do zajetí pošetilé a nestálé duše.

VI - Každá rodina má zůstat sama pro sebe

Při rodinném uctívání je třeba zvláště dbát na to, aby každá rodina zůstávala sama pro sebe; aby ani nevyžadovala, ani nezvala, ani nepřipouštěla osoby z různých rodin, leda ty, kdo u ní bydlí, nebo jsou u ní při jídle, nebo jinak s ní při nějaké oprávněné příležitosti.

VII - Setkání osob z různých rodin se neschvalují

Ať byly účinky a plody setkání osob z různých rodin v časech porušenosti nebo soužení jakékoli (v kterýchžto případech je

mnohé chvályhodné, co jinak není snesitelné), přece, když nám Bůh požehnal pokojem a čistotou evangelia, taková setkání osob z různých rodin (kromě případů zmíněných v těchto Pokynech) je třeba neschvalovat, jelikož směřují k překážení náboženskému cvičení každé rodiny o sobě, k újmě veřejné služby, k trhání rodin jednotlivých sborů a (postupem času) i celé církve.

Kromě mnohých pohoršení, která tím mohou vzejít, k zatvrzení srdcí tělesných lidí a k zármutku zbožných.

VIII - Pokyny pro den Páně

V den Páně, poté, co každý z rodiny zvlášť i celá rodina společně hledali Pána (v jehož rukou je příprava srdcí lidí), aby je uzpůsobil k veřejnému uctívání a aby jim požehnal veřejná ustanovení, má hlava rodiny dbát na to, aby se všichni, kdo jsou jí svěřeni, odebrali k veřejnému uctívání, aby se ona i oni mohli připojit k ostatním ze sboru:

A po skončení veřejného uctívání má po modlitbě od nich žádat počet z toho, co slyšeli; a poté strávit zbytek času, který mohou ušetřit, katechezí a duchovními rozhovory o Slovu Božím; anebo (odebravše se stranou) se mají věnovat čtení, rozjímání a skryté modlitbě, aby upevnili a rozmnožili své společenství s Bohem: aby tak užitek, který nalezli ve veřejných ustanoveních, byl pěstován a podporován a oni byli více vzděláváni k věčnému životu.

IX - Jak se má konat modlitba

Všichni, kdo dovedou modlitbu sami utvořit, mají tohoto Božího daru užívat; ačkoli ti, kdo jsou neučení a slabší, mohou začít u stanovené formy modlitby, avšak tak, aby nebyli liknaví v rozněcování ducha modlitby v sobě (podle svých každodenních potřeb), jenž je v nějaké míře dán všem dítkám Božím: a za tím účelem mají být horlivější a častější ve skryté modlitbě k Bohu, aby

jejich srdce byla uschopněna pojmout a jejich jazyky vyjádřit vhodné žádosti k Bohu za svou rodinu. A mezitím, k jejich většímu povzbuzení, ať jsou tyto látky k modlitbě rozjímány a užívány, jak následuje.

Ať vyznávají Bohu, jak nehodni jsou přijít do Jeho přítomnosti a jak nezpůsobilí uctívat Jeho Majestát; a proto ať snažně prosí Boha o ducha modlitby.

Mají vyznávat své hříchy a hříchy rodiny; obviňujíce, soudíce a odsuzujíce sami sebe pro ně, dokud nepřivedou své duše k nějaké míře pravého pokoření.

Mají vylévat své duše Bohu, ve jménu Kristově, skrze Ducha, za odpuštění hříchů; za milost činit pokání, věřit a žít střízlivě, spravedlivě a zbožně; a aby mohli sloužit Bohu s radostí a potěšením, chodíce před Ním.

Mají vzdávat Bohu díky za Jeho mnohá milosrdenství k Jeho lidu i k nim samým, a zvláště za Jeho lásku v Kristu a za světlo evangelia.

Mají se modlit za taková zvláštní dobrodiní, duchovní i časná, jakých mají toho času zapotřebí (ať je ráno nebo večer), jako ohledně zdraví nebo nemoci, zdaru nebo protivenství.

Mají se modlit za církev Kristovu vůbec, za všechny reformované církve a za tuto církev zvláště, a za všechny, kdo trpí pro jméno Kristovo; za všechny naše představené, králův majestát, královnu a jejich děti; za vrchnost, služebníky Slova a celé tělo sboru, jehož jsou členy, jak za své sousedy nepřítomné ve svých oprávněných záležitostech, tak za ty, kteří jsou doma.

Modlitba může být uzavřena snažnou touhou, aby Bůh byl oslaven v příchodu království Jeho Syna a v konání Jeho vůle, a s ujištěním, že oni sami jsou přijati a že to, oč prosili podle Jeho vůle, bude vykonáno.

X - Důležitost těchto cvičení modlitby

Tato cvičení mají být konána s velkou upřímností, bez prodlení, s odložením všech úkonů světského zaměstnání či překážek, nehledě na posměch ateistů a bezbožných lidí; s ohledem na velká milosrdenství Boží k této zemi a na Jeho přísná pokárání, jimiž nás v poslední době cvičil.

A za tím účelem mají přední osoby (a všichni starší církve) nejen povzbuzovat sebe a své rodiny k přičinlivosti v tom, ale také účinně přispívat k tomu, aby ve všech ostatních rodinách, kde mají moc a odpovědnost, byla řečená cvičení svědomitě konána.

XI - Mimořádná cvičení zbožnosti v rodinách

Kromě řádných povinností v rodinách, které jsou zmíněny výše, mají být v rodinách pečlivě konány i mimořádné povinnosti, jak pokoření, tak díkůvzdání, když k nim Pán mimořádnými příležitostmi (soukromými nebo veřejnými) vyzývá.

XII - Vzájemné vybízení

Jelikož Slovo Boží vyžaduje, abychom šetřili jedni druhých k rozněcování se v lásce a dobrých skutcích; proto v každé době, a zvláště v tomto čase, kdy se rozmáhá bezbožnost a posměvači, chodící podle svých vlastních žádostí, pokládají za divné, že druzí s nimi neběhají k témuž rozlití nezřízenosti, má každý člen této církve povzbuzovat sebe i jeden druhého k povinnostem vzájemného vzdělávání vyučováním, napomínáním, káráním; vybízeje jeden druhého, aby zjevovali milost Boží odříkáním se bezbožnosti a světských žádostí a zbožným, střízlivým a spravedlivým životem na tomto nynějším světě; potěšováním malomyslných a modlením se jedni s druhými nebo za druhé.

Kteréžto povinnosti mají být příslušně konány při zvláštních příležitostech nabízených Boží prozřetelností; jako jmenovitě, když se při jakékoli pohromě, kříži nebo velké těžkosti hledá rada nebo

útěcha; nebo když má být provinilec získán zpět soukromým napomenutím, a není-li to účinné, přibráním jednoho nebo dvou dalších k napomenutí, podle pravidla Kristova, aby v ústech dvou nebo tří svědků stálo každé slovo.

XIII - Vhodné pomoci při vybízení

A protože není každému dáno promluvit slovo v čas příhodný k unavenému nebo ztrápenému svědomí, je účelné, aby se osoba (v takovém případě), která nenalézá žádné úlevy po užití všech řádných prostředků, soukromých i veřejných, obrátila na svého vlastního pastora nebo na nějakého zkušeného křesťana: avšak je-li osoba ztrápená ve svědomí takového stavu nebo takového pohlaví, že rozvážnost, stud nebo obava z pohoršení vyžadují, aby s ní při řečené poradě byl přítomen zbožný, vážný a mlčenlivý přítel, je účelné, aby takový přítel byl přítomen.

XIV - Pokyn pro výjimečné okolnosti

Když jsou osoby z různých rodin svedeny dohromady Boží prozřetelností, jsouce mimo domov kvůli svým zvláštním povoláním nebo z jakýchkoli nutných příčin; jelikož chtějí mít Pána, svého Boha, s sebou, kamkoli jdou, mají chodit s Bohem a nezanedbávat povinnosti modlitby a díkůvzdání, ale dbát, aby je konali ti, které společnost uzná za nejzpůsobilejší. A ať také dbají, aby z jejich úst nevycházela žádná mrzutá řeč, ale ta, která je dobrá, k užitku vzdělání, aby dala milost posluchačům.

Záměr a cíl všech těchto Pokynů není jiný, než aby na jedné straně byly moc a praxe zbožnosti mezi všemi služebníky a členy této církve, podle jejich různých míst a povolání, pěstovány a šířeny a všechna bezbožnost a posmívání se náboženským cvičením potlačeny: a na druhé straně, aby pod jménem a záminkou náboženských cvičení nebyla dovolena žádná taková setkání nebo praktiky, které jsou způsobilé plodit blud, pohoršení, rozkol,

pohrdání veřejnými ustanoveními a služebníky nebo neúctu k nim, nebo zanedbávání povinností zvláštních povolání, nebo taková jiná zla, jež jsou skutky nikoli Ducha, nýbrž těla, a odporují pravdě a pokoji.

© 2026 Westminster 1647 :: https://westminster1647.com/cs/correo